

Szlankó Bálint: *Maximum nulla áldozattal – A Magyar Honvédség afganisztáni háborújának igaz története*

(Részlet)

Katub, Baglan tartomány, Észak-Afganisztán, 2010. április 11.

Valami nem volt rendjén abban a faluban.

Bognár Gergely főtörzsőrmester végignézett az induláshoz készülődő afgán katonák kissé szedett-vedett seregén, amint éppen tápázkodtak fel a földről, emelgették cuccaikat és a vállukra dobták fegyvereiket. Túl nyugodt volt minden. A házak között még mindig embereket lehetett látni, afgán parasztokat, ide-oda szökellő gyerekeket. Pedig már percek ezelőtt meghallották a figyelmeztetést, hogy valami készül. Ilyenkor el szoktak tűnni, nem? Bognár, egy nagydarab, világosbarna és gyér szakállú, hidegvérű ember, aki a tatai 25. lövészdandártól jelentkezett Afganisztánba, és akit a többiek csak Boginak neveztek, most meggondolta magát, és újra csőre töltötte egy perccel korábban ürített karabélyt. Valami tutira nem stimmel – gondolta, ahogy a magyarok, amerikaiak és afgánok vegyes csapata elindult kifelé a faluból, vissza a főút felé.

Bordás István törzsőrmesternek is rossz érzése volt. Nézte a Humvee tornyából az egymás mellett álló kis afgán házakat a faluban, és látta, ahogy valaki egy pillanatra kilép két ház közül, majd rögtön visszaugrik, ahogy meglátja őt. Akkor nem gondolt semmi rosszra. De miután szóltak az afgánok, hogy baj lehet, megint eszébe jutott az az alak. Aztán valaki elsuhant egy ajtó mögött a házak mellett álló kis emlékhely másik oldalán. Csak egy villanásnyira lehetett látni. Lehet, hogy ellenség volt az? – futott át az agyán, ahogy a négy páncélozott terepjáróból álló konvoj elkezdett kifelé vánszorogni a házak közül, köztük az amerikai és afgán katonákkal.

Akkor már határozottan mutogattak az afgánok előre, az úton lejjebb fekvő vályogkerítésen túlra. Dusman, dusman, mondogatták. Ellenség, ellenség. Szabó Tamás törzsőrmesterhez – Neóhoz – annyi jutott el az afgánoktól, hogy tíz-tizenöt tálib van ott valahol elől, és hogy meg akarják őket támadni. Naszim hadnagy, az egyik szakaszparancsnok kapott egy telefonhívást a faluban, amíg Dean alezredes a vénekekkel tárgyalt. Neót, egy nyúlánk, vékony legényt, aki hajlamos volt mindenben automatikusan röhögni, most elfogta a bizonytalanság. Az afgán katonák tudták, hogy mit beszélnek, és bár a számokkal kicsit hadilábon álltak, most nem mondtak olyan irreális számot, mint néha szoktak. És Neo a feszültséget is érezte rajtuk, látta, hogy nagyon figyelnek. Pedig nagyon el tudták lazítani néha.

Bogi a Humvee bal oldalán lépkedett, ahogy a konvoj haladt kifelé a poros földúton, és idegesen nézett maga elé a hőségben. Az afgánokon már nem lepődött meg, azokra nem nagyon ragadt semmi, csak a kosz, de az amerikaiak miért haladtak egy csomóban együtt? Dean, France, Five Mike, mind együtt, mint valami lakodalmos menet, mintha nem is totál ellenséges területen volnának... Pedig mekkora májernek képzelték magukat. Reccsent a rádió és Dean szólt bele. „Vigyáznai, lehet, hogy lesz egy kis goodbye-shooting!” De akkor miért haladnak egy csomóban? – gondolta megint a főtörzsőrmester.

Az út elkanyarodott balra, kifelé, a főút irányába, ahonnan úgy egy órával ezelőtt bejöttek ide ebbe a dzsumbujba. A sarkon egy ház állt baloldalt, jobb oldalon meg egy vályogkerítés húzódott az út mentén. Az úton túl mindkét irányban kis facsoportok álltak elszórtan a termőföldeken, ugyanaz a szemét terep, mint mindenütt, és amit olyan jól használtak a tálibok, hogy szinte soha nem lehetett látni őket.

A rendőrök mentek legelől, nyomukban az afgán katonák, aztán az amerikaiak a négy Humvee előtt. Az épületek és vályogfalak lassan elfogytak mellőlük, és kiértek a nyílt terepre, ahol csak vékony törzsű ecetfák fedték az utat a mezőtől és a rizsföldektől. Reed kiszállt a kocsiból, hogy előremenjen a többi amerikaihoz. „Feleslegesen gyalogolsz, csak elfáradsz, üljél vissza a kocsiba” – szólt le neki Tárnok Péter főtörzsőrmester a toronyból. De Reed, a kocsiparancsnoka, mégiscsak elindult, majd három méter után visszafordult, mert otthagya a gránátjait a jobb első ülésen. Összeszedte őket, majd újra elkezdett gyalogolni előre, a kocsik mellett.

Bordás, aki az utolsó kocsiból biztosított hátrafelé a géppuskával, egy öregembert és egy gyereket pillantott meg az út mellett, aztán még néhány gyereket egy kicsit feljebb az úton. Integetni kezdett nekik, hogy menjenek le az útról, nyomás, nyomás! Ekkor olyan ötszáz méterre lehettek a falutól, félúton a főút felé, a legkiszolgáltatottabb helyzetben, a katonák nagy része gyalog, lépésben haladva előre, rendes fedezék nélkül, sokan egy csomóban, egyértelműen ellenséges területen.

A törzsőrmester visszafordult a maguk mögött hagyott kanyar felé, és így még pont látta a villanást, ahogy a kerítés mögül kiugró tálib lövész elereszti az első páncéltörő gránátot.